

EUROPA-UNIVERSITÄT
VIADRINA
FRANKFURT (ODER)

Public Debate on Gender-Fair Language in Poland

Małgorzata Szajbel-Keck

Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder)

09.09.2022

International Conference

“Attitudes towards gender-inclusive language. A multinational perspective”

Queen Mary University of London

8th and 9th September 2022, online

Brief introduction to gender in Polish (for people)

singular [sg]

- masculine [M] **inteligentny prezydent**
- feminine [F] **inteligentna prezydentka**
- neuter [N] **inteligentne dziecko** [intelligent child]
głupie babsko, głupie chłopisko
[silly lady] [silly guy]

plural [pl]

- masc. personal [MP] **inteligentni prezydenci**
- non-masc. personal [NMP] **inteligentne prezydentki**

Female inclusion – two competing strategies

Generic „neutral”(??) sentence

Przyszedł prezydent. [President arrived.]

Use of feminine forms

Przyszła prezydentka.

Use of generic masculine with a gendered honorific pronoun

Przyszła Pani prezydent.

Some „early” publications

World without women. Gender in public life

Graff, Agnieszka. 2001. Świat bez kobiet: Płeć w polskim życiu publicznym, 1st edn. Warszawa: Wydawn. W.A.B.

Why Ms psychologist[M] doesn't want to be a psychologist[F]

Warchał-Schlottmann, Małgorzata. 2006. Dlaczego pani psycholog Nowak nie chce być psycholożką Nowak. Alma Mater 82. 42–45.

Ms president[M] or Ms president[F]?

Kępińska, Alina. 2007. "Pani prezydent" czy "pani prezydentka"? Poradnik Językowy 2007(3).

Lingistics of gender: she and he in the Polish language

Karwatowska, Małgorzata & Jolanta Szpyra-Kozłowska. 2005. Lingwistyka płci: Ona i on w języku polskim. Lublin: Wydawn. Uniw. Marii Curie-Skłodowskiej

About Misters and Misses: Polish titles and their grammatical and natural gender asymmetry

Łaziński, Marek. 2006. O panach i paniach: Polskie rzeczowniki tytularne i ich asymetria rodzajowo-płciowa. Warszawa: Wydawn. Naukowe PWN

Suffixes deriving feminine forms (Strutyński 2002)

-ka	nauczyciel - nauczycielka [teacher, M/F], urzędnik - urzędniczka [clerk, M/F]
-anka	poseł - posłanka [representative/delegate, M/F]
-ica	diabeł - diablica [devil, M/F], brataniec - bratanica [nephew - niece]
-ini / -yni	członek - członkini [member, M/F], sprzedawca - sprzedawczyni [salesperson, M/F]
-owa	krawiec - krawcowa [tailor, M/F]
-a*	księgowy - księgowa [accountant, M/F]

* Strutyński (2002) names this type „suffixless” because (-a) is simply a marker of gender.

Magdalena Biejat as a guest in a TV program

gość [guest M]

» gościni [guest F]

» gościa [guest F]

From a language counseling site of a PWN Publisher:

Szanowna Pani,
istotnie, ostatnia **porada** (w naszej poradni) na temat słowa *gościni* pochodzi z 2011 roku. Jej autor, prof. Mirosław Bańko pisał o nim dość przychylnie, zaznaczając jednak, że słowo to jeszcze nie upowszechniło się w języku oficjalnym.

[...]

A oprócz tego *gościni* jest słowem utworzonym poprawnie, o czym zresztą pisał w swej poradzie prof. Mirosław Bańko.

Łączę pozdrowienia

— Katarzyna Kłosińska, Uniwersytet Warszawski

Source: <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/Goscini;21572.html>

Source: wiadomości.onet.pl

From a dictionary by Doroszewski (1958-1969):

gościa ż I, lm D.-i daw. forma żeńska od gość: Zeskoczywszy z konia pod gankiem, we- soło powitał matkę i jej wielomową gościę. ORZESZ. Klat. 251. Panna Nagurska jest dziś jeszcze gością u nas, więc proszę, aby tu przy mnie usiadła, poznamy się bliżej. CHODŹ. Pis- ma III, 351.

Source: <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/goscia;5431157.html>

Magdalena Biejat as a guest in a TV program

gość [guest M]

» gościni [guest F]

» gościa [guest F]

From a language counceling site of a PWN Publisher:

Dear Madam,

Indeed, the last advice (in our clinic) about the word „gościni” comes from 2011. Its author, prof. Mirosław Bańko wrote quite favorably about it, noting, however, that the word had not yet become popular in the official language.

[...]

Besides, „gościni” is a correctly formed word, which prof. Bańko also wrote in his advice.

Source: <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/Goscini;21572.html>

Source: wiadomości.onet.pl

From a dictionary by Doroszewski (1958-1969):

gościa ż I, lm D.-i daw. forma żeńska od gość: Zeskoczywszy z konia pod gankiem, we- soło powitał matkę i jej wielomową gościę. ORZESZ. Klat. 251. Panna Nagurska jest dziś jeszcze gością u nas, więc proszę, aby tu przy mnie usiadła, poznamy się bliżej. CHODŻ. Pis- ma III, 351.

Source: <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/goscia;5431157.html>

Poradnia Językowa PWN

The screenshot shows the homepage of the Poradnia Językowa PWN website. At the top, there is a browser header with a shield icon, a lock icon, the URL <https://sjp.pwn.pl/poradnia>, and various control icons like a star, a minus sign, and a zoom percentage (80%). Below the header is a blue navigation bar with four tabs: "SŁOWNIK JĘZYKA POLSKIEGO", "ENCYKLOPEDIA", "TRANSLATICA", and "PRODUKTY I USŁUGI". The "PRODUKTY I USŁUGI" tab is currently active. Below the navigation bar is a search bar containing the PWN logo and the word "PWN". To the right of the search bar is a placeholder text "Wyszukaj słowo lub frazę..." and a search button with a magnifying glass icon. Further down, there is a horizontal menu with links: "PORADNIA JĘZYKOWA", "KORPUS JĘZYKOWY", "MŁODZIEŻOWE SŁÓV...", and "CIEKAWOSTKI". At the bottom left, there is a breadcrumb trail: "Słowniki / Poradnia Językowa / O poradni".

<https://sjp.pwn.pl/poradnia>

Impossible female forms?

The screenshot shows a news article from the website [tygodnikprzeglad.pl](https://www.tygodnikprzeglad.pl/kanclerka-merkel-zatruty-kielich/). The main headline reads "Kanclerka Merkel i zatruty kielich". Below it, a sub-headline says "Pierwsza biskupka była Polką". The page includes a navigation bar with categories like KRAJ, ŚWIAT, FELIETONY, WYWIADY, KULTURA, HISTORIA, PRENUMERATA, and KS.

The screenshot shows a Wikipedia article page for "Papieżycą Joanna". The title is circled in red. The page features the Wikipedia logo and navigation tabs for "Artykuł" and "Dyskusja". A sidebar for "WIKI loves monuments deutschland" is visible, along with a thumbnail image of a building.

The screenshot shows a blog post from the URL [universism.blogspot.com](https://universism.blogspot.com/2022/01/pierwsza-biskupka-by-a-polka.html). The title of the post is "Pierwsza biskupka była Polką". Below the title are two thumbs-up and thumbs-down icons with the numbers 0 and 0 respectively. A small caption at the bottom states: "Pierwszą kobietą wybraną na urząd biskupi była bowiem Polka, siostra Antonina Maria Izabela".

<https://universism.blogspot.com/2022/01/pierwsza-biskupka-by-a-polka.html>

The Polish Language Council

(<https://rjp.pan.pl/>)

„The discussion about female personal nouns, or femininates, flared up again in the media and in politicians' statements. Its temperature and the widespread mixing of linguistic facts with social and ideological arguments prompts us to take a position, especially that since 2012, when the last statement on this matter was issued [...], significant changes have occurred in social consciousness and in language.

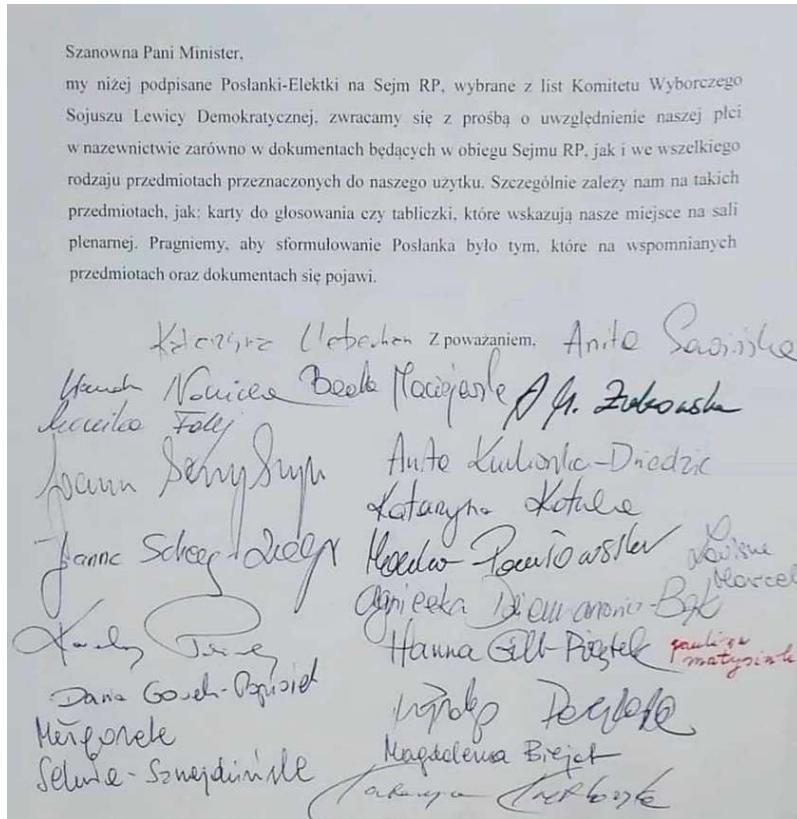
[...]

Most of the arguments against derivation of female forms are baseless.

[...]

https://rjp.pan.pl/index.php?option=%C2%ACcomm_content&id=1861:stanowisko-rjp-w-sprawie-zenskich-form-nazw-zawodow-i-tytulow&Itemid=59

Request to the Head of the Office of the Polish Parliament, November 2019

Dear Ms Minister,
we, the undersigned elected members of
the Polish parliament, selected from the
lists of the Election Committee of SLD [the
Democratic Left Alliance], request that our
gender be included in the nomenclature
both in the documents circulating in the
Sejm/Parliament and in all kinds of items
intended for our use.
[...]

Negative media coverage

“battle for female endings”

“unnecessary manifestation of one’s own gender”

Oposing topoi I

- **inconsistence**

"Well, everything is okay, but the headline reads "Dear Ms Minister[M]" A little lack of consistency" tweeted Tadeusz Truskolaski, mayor of Białystok

- **ungrammaticality**

"spoiling the Polish language", Małgorzata Gosiewska, politician, deputy marschall of the parliament

- **artificiality of the forms and expressions**

„I like to manifest femininity. But my teeth hurt from “gościń” – guests[F], “elektek” – elects[F], the word “ministra” – minister[F]. It's unnatural. When I wear pants, I don't try to give them feminine gender. These are women's pants[M?].” tweeted Karolina Baca-Pogorzelska, a journalist.

Oposing topoi II

- **lack of understanding, why masculine forms may feel oppressive**

„I adore women, I value women, I enjoy working with them, I support them in public life. But I believe that the obsessive fight against the Polish language, having male/female personal forms, is futile. I really don't understand why calling someone a "Ms minister[M]" and not a "minister[F]" is oppressive.” tweeted Konrad Piasecki, a journalist.

- **oppression of the other side**

„In this case, 'the right to choose the form' means trying to force others to address the woman who asked for it as 'marszałkini' - 'the Speaker[FEM]' or 'gościni' - 'a guest[FEM]'. Meanwhile, they may not want it. Each woman can talk about herself as she wishes, but she should not require it from others” commented the journalist Agnieszka Gozdyra.

Oposing topoi III

- **triviality of an issue**

„Is it really the most important issue? Is this what country's government should be doing in order to gain the trust of its citizens? Paranoia”, a non-credited tweet.

- **trivialization of the occupation**

„'posłanka' – member of a parliament[FEM] - what do we associate this word with considering the Polish language? It does not have a good association, it is not a serious name for the function we fulfill - [...] - I think 'posłanka' is kind of a couch”, Małgorzata Gosiewska, politician, deputy marschall of the parliament.

Supporting topoi

- **right to express own identity**
- **on voluntary basis**

“Opponents[F] and opponents[M] of female endings, here's an offer. Don't use them. Just like that. You want to be a Miss journalist[M] or a Mr nurse[F] - cool. I can call you like that. But give us the right to choose the form. And to strive for our comfort. Without mockery, lecture or despondency. Okay?”, Barbara Nowacka, politician

- **female forms attested historically**

Summary

- The discussion about gender inclusive language started late in Poland.
- There have been no serious top-down attempts to make Polish more inclusive.
- The issue is much more heated among the opponents than the proponents.

Summary

- The arguments provided by opponents can be split into:
 - **fundamentalist approach** – language is considered an organism developing naturally that should not be tinkered with,
 - **triviality approach** – there are more important topics
 - **oppression approach** – people are forced to speak in a particular way.
- The arguments provided by the proponents:
 - **historical approach** – indication that the forms are not new
 - **reconcillatory approach** – no enforcement of inclusive forms
- The situation in Poland does not differ much from other places discussed at this conference.

Selected references

- Dubisz, S. 2021. "Raz jeszcze o feminatywach i feminizmie - uwagi spokojnie". *Poradnik Językowy* (5), pp. 111–113.
- Eckert, P. & S. McConnell-Ginet. 1992. "Think Practically and Look Locally: Language and Gender as Community-Based Practice". *Annual Review of Anthropology* (21), pp. 461–490.
- Graff, A. 2001. *Świat bez kobiet: Płeć w polskim życiu publicznym*. Warszawa: Wydawn. W.A.B.
- Gygax, P. & U. Gabriel & O. Sarrasin & J. Oakhill & A. Garnham. 2008. "Generically intended, but specifically interpreted: When beauticians, musicians, and mechanics are all men". *Language and Cognitive Processes* (23:3), pp. 464–485.
- Karwatowska, M. 2005. *Lingwistyka płci: Ona i on w języku polskim*. Lublin: Wydawn. Uniw. Marii Curie-Skłodowskiej.
- Kępińska, A. 2007. "'Pani prezydent' czy 'pani prezydentka'?". *Poradnik Językowy* 2007(3).
- Koniuszaniec, G., & H. Błaszkowska. 2003. "Language and Gender in Polish". In: Hellinger, M. & H. Bußmann (eds.). *Gender Across Languages. The Linguistic Representation of Women and Men*. Vol. 3. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins, pp. 259–85.
- Łaziński, M. 2006. *O panach i paniach: Polskie rzeczowniki tytularne i ich asymetria rodzajowo-płciowa*. Warszawa: Wydawn. Naukowe PWN.
- RJP. 2019. "Stanowisko Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN w sprawie żeńskich form nazw zawodów i tytułów (25 XI 2019 r.)". Source: https://rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=featured&id=1047:ile-jest-sow-w-jzyku-polskim&Itemid=81&Itemid=81&limitstart=25 (access date: 2022.04.21).
- RJP. 2012. "Stanowisko Rady Języka Polskiego w sprawie żeńskich form nazw zawodów i tytułów." Source: https://rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1359:stanowisko-rady-jzyka-polskiego-w-sprawie-eskich-form-nazw-zawodow-i-tytuow&catid=109&Itemid=81 (access date: 2022.04.21).
- Satoła-Stałkowiak, J. 2018. "O imionach i współczesnych nazwach zawodów w perspektywie płci - poglądowy szkic konfrontatywny". *Językozawstwo* (1:12), pp. 61–72.
- Strutyński, J. 2002. *Gramatyka polska*. Kraków: Tomasz Strutyński.
- Warchoł-Schlottmann, M. 2006. "Dlaczego pani psycholog Nowak nie chce być psycholożką Nowak?". *Alma Mater* 82. 42–45.
- Woźniak, E. 2014. "Język a emancypacja, feminism, gender". *Rozprawy Komisji Językowej Łódzkiego Towarzystwa Naukowego* (6), pp. 295–312.